

F O A E

pentru

MINTE, INIMA și LITERATURA.

No. 19.

Dumineca 6. Mai.

1839.

George și Teodor

și

doi Doctori.

(K a p e t.)

Антро сѣрз, токма кѣнд ерам се мерг ла Оперз, іатз Антрз ан сога мѣ Теодор. Дін взрзтѣра лѣ чеа спзрїоасз, кѣноскѣш кз аре чеба ла інімз. Дѣпз мѣлта ацептаре Анчепѣ а ворѣ зїкѣнд: Домнѣл мѣш! Дѣмнѣта маї Анѣїат аѣ аѣтор.

Мз роф де сртаре вѣнѣле Прїетене! Ансз ел невѣжѣнд Анѣѣмз че зїк еѣ, ворѣ маї департе. Вѣ чер ачеста пентрѣ о Фамїліе лїнсїтз, кзрїа аѣторїѣл ѣнѣ ом чїнсїт есте акѣма кѣ тотѣла де лїнсз.

Вѣ ла стрѣнсѣш де мѣнз фѣрз де а грзї чеваш шї дѣпз че ешї дѣнсѣл дїн конфѣсіа, де карѣ ера кѣпрїнс, Анчепѣ амї спѣне маї департе, адекз: кѣмкз Ан каса, Ан карѣ лзкѣїеце ел; ѣн слѣжїтор ал трїѣнѣлѣлї тот че аѣ гзсїт аѣ вѣрт сѣ іаїе дела о вѣтз фѣмѣе, каре нѣмаї о непоатз Анѣер Ан фѣрѣмѣцз шї вїртѣте аре. Ансз стѣнд дѣнсѣл вѣн пентрѣ дїнса, аѣ маї кѣпзтат рзгаз пѣнз

мѣне, пентрѣ ачѣа чеа дїн таїѣ гѣнд а лѣї аѣ фост амї Анѣредїнца мїе дѣрѣрѣ са, шї асз Антереса пентрѣ ачѣлѣ доаз мѣїерї пзрзсїте; Ансз непѣтѣнд Анѣшї пре сїне асе Анѣїнѣе, се лѣотз тоатз зїоа кѣ сентїментеле сале, пѣнз че сѣра прївїнд ла Марїа трїѣмѣз ініма лѣї асѣпра сентїментѣлор ачестора.

Доаз сѣте де франчї трѣкѣїаѣ. Аїча нѣ вѣд кз есте де лїнсз сѣкѣмпа мѣ доамнз се че Анѣредїнцез кѣм кз еѣ. Банїї ачестѣ делок лї дѣдѣш лѣї Теодор. Ансз акѣма Анчепѣ алта лѣптз Антрѣнсѣл ел, нѣ се пѣтѣ хотѣрѣ се дѣкз банїї ачѣпѣ Анѣш Марїеї. Дѣте Дѣмнѣта зїсз ел кзтрз мїне, дѣте Прїетене вѣн, кзчї пе мїне мз кѣноск ачестѣ сѣрїмане фѣмеї, шї преценцїа мѣ ле ва фаче сѣ рошѣккз.

Вѣ прїмїїѣ ачаста сѣ о Анпїнск, мз дѣсѣш дѣрз ла каса шїѣтз, шї нѣ фѣрз греотате пѣтѣш да Ан мѣна лор ачѣа, карѣ ера сѣ ле мѣнтѣїаскз де перїчїѣне.

Домнѣл мѣш! зїсз Марїа вѣрѣнд амї да банїї Анѣерзпт, ної нѣ те кѣноацїем; дѣкз нѣ ар фї алта аїча дѣкѣт мзтѣша мѣ, Ансз еѣ сѣнт тїнзрз? шї Дѣмнѣта тїнзр! —

Тачі, тачі Коконицз респонсеїз єз лѣ-
жнѣмї дрѣмѣл, єз сѣнт Пріетѣмѣл лѣї
Теодор, шї ачѣста ацї ва фї дѣстѣлз кї-
зѣшіє.

Дін чѣсѣл ачѣста не фѣкѣрѣм Пріетѣнї
алѣшї ан Колеціѣл - Медіцінал, Теодор шї
Георге, ка шї Піладѣс шї Орѣстѣс єрѣѣ ѣна.

Ної ѣмѣлам кѣнд шї кѣнд ла Марїа,
шї ла Мѣтѣшѣз са, ачѣз аша ка сѣ нѣ
дѣм прїлѣж аскѣціѣлор лїмѣї а тѣїа чїн-
стѣа, шї а амѣлцї грїжа сѣрїманїлор ачѣ-
сторѣ фѣмѣї. Теодор нѣмаї нѣтѣ тѣгѣдѣї,
кѣмкѣ Марїа ар фї алѣса лѣї, ачѣз єл
сѣ пѣзѣ дїн чѣ нѣтѣ, ка Марїа сѣ нѣ
сїмцѣз кѣмкѣ єл о іѣвѣцїє. Ії снѣне дѣн-
шїї кѣм кѣз о іѣвѣцїє, ар фї фост дѣнѣ
прїнціпѣл лѣї, а рѣпї прѣ Марїа дѣла о ан-
грїжїрѣ маї єнѣз, а чїнѣ о мѣнѣз ан ланѣ
карѣ пѣнѣз дѣнѣз сѣвѣршїрѣ кѣрѣлѣї Ме-
дїцінѣї нѣ сѣ нѣтѣ дѣслѣга, ба шї атѣнчїа
анкѣз лї трѣбѣїа анвоїрѣ Тѣтѣнїсѣл.
Шї ла антѣмпларѣ дѣ нѣ ш'ар да пѣрїн-
цїї воѣ, нѣ ар фї Марїа пѣдѣпїтѣз а пѣлѣтї
кѣ нѣкѣз шї дѣрѣрї ан тоатѣз бїаца са,
нѣдѣждѣ дѣ вѣрѣо кѣтѣва лѣнї?

Іатѣз вѣнї шї зїоа чѣ фѣрїчїтѣз а про-
моцїї. Теодор сѣ фѣкѣ Доктор. Плѣкѣ
дѣ лок акѣсѣз, добѣндї дѣла Татѣл сѣл
анвоїрѣ а лѣа дѣ Соцїє пѣ Марїа шї ам
скрїсѣ мїє сѣ снѣн Марїї кѣт дѣ норо-
кѣс єстѣ дѣнѣл.

Доаз чїасѣрї дѣнѣз прїмїрѣ Скрїсоарѣї
адѣргѣїл ла Марїа, кѣ ачѣл євѣрїє а Пе-
ціторѣлѣї, кѣ карѣ дѣнѣл чѣл маї поф-
чїт рѣсѣлѣтат адѣчѣ. Маї наїнтѣ дѣ а дѣш-
кїдѣ єл гѣра, шї ам сѣвѣршї сола мѣ, а
мї снѣсѣ Марїа алѣз нѣвїнѣз, „ѣн Фра-
тѣ а маїкѣ мѣ мѣрїнд ан Невїорк, мїаѣ
лѣсѣт 4000 Сѣрлїнг вѣнїт пѣ ѣн ан. Ох!

До мнѣле Доктор! кѣт дѣ фѣрѣмоаѣз єстѣ
ачѣста зї пѣнѣрѣ мїнѣ.“

Єл анкрѣмѣнїїл лѣзїнд ачѣстѣ, шї нѣ
пѣтѣм сѣмї вїн ан фїрѣ, харѣкѣтѣрѣл лѣї
Теодор сѣта наїнтѣ окїлор мѣї, шї мѣз опрї
а снѣнѣ Марїї пѣнѣрѣ чѣ ам вѣнїт єл лѣ
дѣнѣса. Дѣчї плѣкаїл нѣхотѣрѣт сѣ мѣрѣ
їарѣш андѣрѣпт, шї коворѣнд вѣрѣо кѣ
тѣва трѣптѣ дорѣм сѣз чїїл чѣ кѣцѣтѣз Мѣ-
рїа, мѣз сѣїл іарѣш андѣрѣпт, ачѣз кѣнд
вѣрѣм сѣз дѣсѣкопѣр трїмїтѣрѣ мѣ Марїї,
мѣз тѣмѣм сѣз нѣ батѣм сїмцїрѣлѣ чѣл
дѣлїкатѣ а євѣнѣлѣї мѣл Прїетѣн Теодор, шї
аша анвїнгѣнд ачѣстѣ іарѣш плѣкаїл акѣсѣ.
Пѣ дрѣм околѣм пѣ о мїє дѣ кѣрѣрї, кѣчї
о мїє дѣ сїмцїрї сѣ лѣптѣл ан мїнѣ. Маї
пѣ ѣрѣм мѣз хотѣрѣїл сѣз скрїл Прїетѣнѣ-
лѣї мѣл вѣстѣа дѣспрѣ хѣрѣзїрѣ чѣ лѣ фѣ-
кѣто іѣвїта са Марїа.

Доаз сѣптѣмѣнї трѣкѣрѣ фѣрѣ а лѣа
рѣспѣнѣ дѣла дѣнѣл, шї єл єрѣм ангрї-
жїт, ка нѣ кѣмѣа сѣмї фїє вїѣтѣл Тео-
дор лѣат анѣшї вїаца; пѣнѣрѣ ачѣл хѣ-
тѣрѣсѣм, сѣз мѣрѣ ан пѣрѣоанѣз ла дѣнѣ-
сѣл сѣл чѣртѣтѣз, кѣнд іатѣз прїмїїл ѣр-
мѣтоарѣ скрїсоарѣ.

Дін Лакѣл аналѣт 10 лѣ Сѣпт. 18. . .

Тѣ вїї мїра іѣвїтѣ Георге, кѣмкѣ ацї
скрїл дїн Лакѣл аналѣт; дѣ трѣї зїлѣ ам
пїѣрдѣт Франѣа дїн окї, дѣ трѣї зїлѣ мѣ
сїмцѣск маї нѣцїн нѣфѣрїчїт. Єл нѣ ам
вѣрѣт маї наїнтѣ ацї скрїа, ка нѣ кѣмѣа
сѣз мѣз анпѣдѣчї ан пропѣнѣрѣ мѣ, іатѣ
кѣз акѣма лѣ вѣнїт зїоа чѣл хотѣрѣтѣз.

Ацї мѣлѣцѣмѣск дїн тоатѣз інїма, кѣ
аї прїчѣпѣт сїмцїрїлѣ мѣлѣ, шї аї тѣкѣт
дѣ а арѣта планѣл шї нѣдѣждѣ мѣ Ма-
рїї. Дѣ єстѣ дѣнѣса богѣтѣз, атѣнчїа єл
нѣ маї пот зїчѣ, кѣмкѣ пѣнѣрѣ дѣнѣл

а грѣшї, сз фїе нздѣждѣ вїеції мѣле. Маї воєск а пзтїмі, шї тоатз вїторїмѣ мѣ сз о взд сфзржматз, декжт а мз легзтѣ кѣ Марїа, шї а глндї, кѣм кз мвлцзмїрѣ єї кзтрз мїне аз сїліто сзмі дѣе мжна. Ачаста єсте кѣ тотѣла дѣпз кѣрѣла натѣрїї, зї Георге нѣ є аша, кзчї нѣ аї сїмцїре ка шї мїне.

Вѣ кѣм везї азсаїѣ Патрїа мѣ, шї прекѣм шї алцї невѣнї фзкѣрз, каѣт норочїрѣ мѣ ан пзмжнт депзртат, шї де воїѣ афлао, мз воїѣ антоарче іарзш андзрзпт, шї воїѣ лао Марїей, іарз де нѣ, єѣ воїѣ мѣрї департе де вої амжндої. Нѣ іспїтї кзїле меле, кзчї єѣ мз воїѣ сїлі кѣ тотѣла сз ле аскѣна де вої. Тот че іѣвек єѣ сз трзїаскз, . . . сз трзїаскз.

ГЕОДОР.

Акѣма сжнт іѣвїта мѣ Доамнз! 15 анї, декжнд ам прїмїт єѣ ачаста скрїсаре дела Прїетенѣла мѣѣ, де о мїе де орї ам четїто, шї де о мїе де орї аз сжнцєрат де нѣ рана інімїї мѣле. Аз фост адѣчрѣ чеа маї депре ѣрмз че мїаѣ рзмас дела Прїетенѣла мѣѣ.

Георге анчєпѣ а пжнцє, шї Доамна се афла кѣ тотѣла мжхнїтѣ.

Дѣпз о тзчѣре мїкз анчєпѣ Докторѣла іарзш а повєстї: Жѣдекз акѣма Доамна мѣ кжт де норокос єрам єѣ гзсїна ан Мадама Фонтелбон пре Марїа. Вѣ нѣ шїам де мѣлт де соартѣ єї, фїїнд кз Марїа, де шї се андоїа Геодор депре ініма єї, кѣм аз анцєлес джнса дела мїне пропѣсѣла лѣї Геодор, аз мерс ан тоате пзрцїле пзмжнтѣлѣ ал кѣѣта. Ананїте де 10 анї ам прїмїт скрїсарѣ чѣ маї де пре ѣрмз дела джнса, ан карѣ амї фз-

чеа кѣноскѣт, кѣмкз непѣтжнд афла пре Геодор врѣ сз ласз лѣмѣ ачаста де тот. — Дїн ансашї гѣра єї ам азѣїт, кз шѣѣ скїмєлат нѣмеле кѣ чел де акѣма, шї аз венїт ан валѣ ачєл, ка сз моарз барєм ан брацєле Таїкїї лѣї Геодор; ансз ачєста мѣрїнд маї нанїте, Марїа акѣма андоїтз дѣрѣрѣ пзтїмѣцє. Кѣ о фрзцєзїме копїлзрѣскз анподовѣцє мормжнтѣла вѣтржнѣлѣї, шї кѣ лакрзміле салє ѣдз грздінѣца, ан карѣ Геодор аз анвзцат а мѣрѣ ан пїчодарє.

Кѣм дарз гжндєшї дѣта зїсз Мадама Касєї кзтрз Доктор, карє акѣма тзкѣсе, кѣм гжндєшї сз анторчї норокѣла Мадамеї Фонтелбон?

Ох! дѣта амї адѣчї амїнте дѣторїнца мѣ, рєспѣнсе Докторѣла рздікжндѣсе дѣпз скаѣн, єѣ ам цїре депре Геодор. Жн Доктор де Корабїї лѣѣ вѣзѣт ананїте де 2 лѣнї ан вєракрѣкс. Вѣ воїѣ кзлзторї аколо, шї де ал воїѣ гзцї вїѣ єѣ ал воїѣ адѣче, кзчї ачаста ам фзгзѣїт Марїей, шї Марїа мїаѣ фзгзѣїт кз ва трзї.

Докторѣла вржнд акѣма се порнѣскз, Портарѣла анцїїнцѣзз пре д. м.

Ачєста вѣзжндѣла стрїгз, кѣм антрз пре ѣшз, ох! Докторе! цїї пофтєск норок.

Да че Домнѣле м? антре вѣ Георге аа че? ла мощєнїрѣ че аї фзкѣсто!

Те глѣмєшї?

Нїчї декѣм, єѣ акѣм вїн дела Мїнїстерїѣм прєсте Мѣрїї, шї аколо нѣ азз алтз борєв декжт де ачєл марє авѣцїє, карѣ жн Доктор Францос, жн кѣтарє Геодор, карє нѣ де мѣлт аз мѣрїт ан вєракрѣкс, цїаѣ азсат Домнїей тале.

Доамне! сфжнтѣле Доамне! стрїгз Докторѣла плекжнд ан палме, шї кзжжнд

пре скажи андерзпт, аша дара тѣрзи
 есте тот. Рѣмжи сѣнѣтоас Маріо! кѣчї
 еѣ нѣ воїѣ анїмїчї о фїїнѣ, карѣ пен-
 трѣ о кайѣлаз іарѣш анѣїаѣ. Теодоре!
 Маріо! сѣракѣ Маріо!

Че есте докторѣлї антреѣз домиѣл
 М. рѣжѣнѣ, кѣчї еѣ нѣ ал анѣелѣг, аша
 прїмѣше дѣнѣлѣ вѣѣтеѣ неспѣсїѣ вогѣцїї?

Тачї домиѣл меѣ тачї, зїсѣ стѣпѣнѣ
 касїї, сѣнт мѣлѣ лѣкрѣрї пѣ лѣме, карѣ
 лѣмѣ нѣ ле кѣспїнде! —

Др. В.

Korespondință asupra limbii românești.

(Ф р м а р е.)

Ичестѣ нѣ сѣнт порѣнчї оменїшї, домиѣл
 меѣ чї порѣнчї але лїмбїї, карѣ стрїгѣ:
 „Домиѣлор вѣдеїмѣ кѣ ан вѣрїї мѣї сѣнт
 маї рѣгѣлатѣ дѣкѣт тоѣте лїмбїлѣ нѣ мѣ
 скїмѣ, о ідеѣ о арѣт кѣ ачѣлѣшї лїтере;
 че мѣ сѣгѣрмацїї, че мѣ фѣчецї аневоїе
 де анѣелѣс, шї аномалѣ?“ Аша дар ѣ-
 рѣндїїлѣ саѣ партїчїпѣлѣ ноѣстрѣ се сѣфр-
 шѣск асѣл: Чѣл де I-а конѣжѣгарѣ ан ѣп-
 du, де а II-а ан ndu, де а III а ан
 êndu шї де а IV. ан ûnd. Шї прїн ѣр-
 марѣ дїн legundo лѣтїнеск лїмбѣ ноѣстрѣ
 іа нѣмаї рѣдѣчїна leg; іар фїналѣлѣ ал іа
 дѣла сїне; прїн карѣ се фѣче маї рѣгѣ-
 лѣтѣ. Дѣла tacundo, ѣїїндѣ рѣдѣчїна tac,
 фїналѣлѣ, прїнтрѣн: антѣмпїн, ал пѣзѣще
 ан uncu пентрѣ кѣ зїче шї taciui, ta-
 ciui шѣл.

Вїїндѣ вѣрѣа дѣспре орѣографїѣ се фѣче
 антреѣбарѣ шї дѣспре ѣ шї і ѣ. Мѣлїї зїк
 кѣ ної авѣм доѣ фѣлѣрї де ѣ: ѣнѣлѣ ѣ кѣ-

рат шї затѣла карѣ се пронѣнѣцѣ ка дїѣ
 тонѣлѣ і ѣ. Вѣ анѣз аш зїче кѣ вїне ѣр
 фї сѣ лѣсѣм лїтереїлѣ ан пѣче, шї ѣ сѣ
 фїѣ ѣ, шї іѣ фїѣ дїфтонѣ іѣ. Дїкѣ воїѣ
 сѣ зїк: андоїѣск? се вѣзѣ кѣ вїне дѣл
 дої, шї арѣ ѣн і, шї сѣ нѣлѣ скрїѣ дѣпѣ
 кѣм скрїѣ ѣнїї андоїѣск; воїѣ сѣ зїк іѣрнї
 сѣ нѣ скрїѣ ѣрнї пентрѣ кѣ вїне дѣл
 іарнѣ, шї зїчѣрѣ арѣ ѣн і; воїѣ сѣ зїк
 гїѣѣ, пїѣтрѣ, сѣ нѣ скрїѣ гѣѣѣ, пѣтрѣ,
 пентрѣ кѣ вїне дѣла гїаѣѣ, пїѣтрѣ шї арѣ
 і. Воїѣ сѣ зїк воїѣ, сѣ нѣ скрїѣ воѣ. Пен-
 трѣ кѣ ачї ал мїжлѣк ѣсте ачѣл I че ал ам-
 мѣїем ної ка шї Франѣзїї; воїѣ сѣ зїк:
 іѣпѣрѣ, сѣ нѣ скрїѣ ѣпѣрѣ, пентрѣ кѣ шї
 ачї ѣсте ачѣл I аммѣїат. Прїн ѣрмарѣ мѣ-
 іѣрѣ, аммѣїем, воїѣск, кїемѣм шї лѣтѣлѣ
 сѣ нѣ ле скрїм: мѣѣрѣ, аммѣѣм, воѣск,
 вѣмѣл, пентрѣ кѣ ачѣстѣ сѣнт ан фїрѣ
 лор muliere, voliescu, шѣл.

Вѣсте анѣз антреѣбарѣ де зїчѣрїлѣ este,
 el, eu, perde . . . Ичестѣ мѣ сокѣтѣск
 кѣ трѣѣѣ дѣпѣ ѣ лїмбѣ рѣгѣлатѣ шї кѣлѣ-
 тїѣлѣтѣ, шї скрїѣсе шї четїтѣ ка pedestru.

Ичѣста не ѣсте тоѣтѣ орѣографїа, до-
 миѣл мѣл, шї кѣтѣѣа консѣнѣ андоїѣтѣ,
 шї кѣѣїѣа апѣстрѣфї ал пронѣѣме шї ал-
 тѣлѣ, карѣ тоѣте се анѣѣѣѣ ан грамѣ-
 тїкѣ ка шї конѣтрѣѣкїїа, іар нѣ ан дїк-
 сїонар. Фѣрїѣ де лїмбѣ карѣ о анѣѣѣѣ чї-
 нѣѣа сѣ о скрїѣ дїн грамѣтїкѣ іар нѣ дїн
 дїксїонарѣ, пентрѣ кѣ о анѣѣѣѣ ан шѣсѣ
 лѣнї іар нѣ ан тоѣтѣ ѣїаѣа.

Сѣ вѣнїм ал лїмбѣ. Тоѣтѣ лѣмѣ шїѣ
 кѣ лїмбѣ, ан сїмѣѣлѣ че се трѣктѣѣѣ а-
 кѣм, ѣсте мїжлѣкѣлѣ прїн карѣ ѣн нѣрѣдѣ
 лшї арѣтѣ прїн сѣнѣте саѣ глѣсѣрї іѣѣї-
 ле шї кѣѣѣѣѣрїлѣ саѣлѣ. Дѣѣсѣѣїѣ лїмбїлѣ,
 сѣтѣ ан дѣѣсѣѣїѣ нѣмїрїлѣрѣ кѣ карѣ се
 арѣтѣ іѣѣїлѣ шї ан дѣѣсѣѣїѣ тїпїлѣрѣ саѣ

формелор граматикале. Се шіе кз лімбіле слят лімбі мѣме саѣ ориѣнале, ші лімбі-фіче саѣ деривате.

Лімба ноастрз дѣпз матеріа єї єсте ші єа о лімбз дѣ фаміліа латїнз. Зїчерѣ Омѣ се афлз ші лн латїна, ші лн франчеза, ші лн шпанїола ші лн портѣгеза ші лнтр'аноастрз, прекѣм ші мїї де алте зїчерї. Лнсз деклінарѣ єї лн казѣрї кѣм ші кѣнѣѣгарѣ вербілор лн тїмпї, нѣмере ші модѣрї, фаче о деосебіта грзматїкз ші прїн ѣрмаге о деосебітз лімбз.

Кѣнд ѣн народ лшї поате лнвзца лімба регѣлат кѣ ачѣшї граматїкз, сз зїче кз аре тот о лімбз, ші фіе, ші оаре-каре деосебірї ла нѣмірї. Спре пїлдз ної зїчем чїокѣ ші дѣмнѣвоастрз плїскѣ; лнсз деклінанд, зїчем: чї о к ѣ, а чї о к ѣ л ѣ шчл. ші дѣмнѣвоастрз плїскѣ а плїскѣ л ѣ шчл: ачѣстз деклінаре кѣм ші конѣѣгарѣ вербілор не фаче сз авем ачѣшї лімбз. Славз, доксз, саѣ глорїе нѣ фаче о алтз лімбз; кѣнд ѣн народ зїче, о л а в з а с л а в е ї, алтѣл: д о к с з а д о к с е ї, ші алтѣл: г л о р ї е а г л о р ї е ї.

Кѣнд ѣн народ аре ачѣшї форме саѣ ачїашї тїпї граматїкалї ші ачѣшї нѣмірї саѣ матерїе, аре тот о лімбз. Лнсз се поате ка лнтр'о парте де лок сз се скїмбе саѣ пронѣнція літерїлор, саѣ кзцї-ва дїн тїпїї граматїчїї, саѣ славїнандсе кѣ ачѣшї матерїе ші формз сз факз деосебіте фрасѣрї; ачѣле деосебірї лн пронѣнціе, лн матерїе, лн формз ші лн фрасе се нѣмеще діалект. Бѣ дѣпз амѣ пзрере ші дѣпз вѣгарѣ де сѣмз че ам фѣкѣт, лндрзненск а лмпзрцї лімба ноастрз, дѣпз кѣм ам маї зїс лн треї діалекте: ал но-стрѣ де овще, ал Мѣнтенїлор, Молдове-нілор ші Ынгѣренїлор ѣнѣл, ал Ромѣнілор

дїн Магедонїа, ші алтѣл ал Ромѣнілор дїн Вавецїа саѣ ал Романдїлор.

Ўїї дїн тѣїѣ зїк славз ші деклінз славз а славеї, чеї д'аї доїлѣ з'к доксз ші деклінз доксз а доксєї, чеї д'аї треїлѣ зїк г л о р ї е ші деклінз а глорїєї; іатз деосебірѣ лн матерїе че контрїкѣще а фаче ѣн деосебіт діалект, ші потрївірѣ лн формз ші граматїкз каре фаче дїн деосебіте матерїї ачѣшї лімбз.

Тоцї рѣмѣнїї авем дїн діксіонарѣл латїн зїчерїле bene саѣ bine ші venire. Дїн ачѣсте зїчерї фачем де овще фрасѣл: „біне венїшї“; лнсз ачѣст фрас кѣ ачѣшї матерїе ші формз, ѣнїї лл пронѣнцїзм дѣпз кѣм єсте скрїс, ші рѣмѣнїї дїн Магедонїа: „гіне інїшї“ іатз деосебірѣ лн пронѣнціе че фаче алт діалект.

Тоцї ромѣнїї де овще зїчем лнцелег, кѣноскѣ, прїчеп, прїнд, лімбз, ші алте асеменѣ. Дїн ачѣсте зїчерї фачем фрасѣрї, ші лнтре ної Молдовенїї, Мѣнтенїї ші Ынгѣренїї не ам обїчнїт а лн-треба: „кѣношї, прїчепї, лнцелеїї лімба рѣмѣнѣскз?“ іар рѣмѣнїї дїн Магедонїа лнтрѣбз. „Прїнзї лімба рѣмѣнѣскз?“ іатз ачѣшї формз че фаче о лімбз, ші іатз деосебірѣ фрасѣлѣ че фаче ѣн деосебіт діалект.

Аша дар дѣпз челе зїсе ної Мѣнтенїї, Молдовенїї ші Ынгѣренїї авем ші ачѣшї лімбз ші ачѣлашї діалект. Міка деосебіре че авем лнтре ної ла борбіре нѣ о пѣтем сокотї, кѣчї де вом лнтра лн асфел де амзрѣнте ші сѣбт-лмпзрїїрї, а-тѣнчї гзсїм лн фіе-каре жѣдец саѣ цї-нѣт, ва ші лн фіе-каре фамїліе ші лн фіе-каре ом ѣн деосебіт кїп де борбіре; дар ачѣ деосебіре нѣ о пѣтем нѣмі діалект.

Прічина пентрѣ каре рѣмжнії дін пзр-
ціле ачестѣ аѣ ажнѣсѣ сѣ аїбѣ маї тот
ачел діалект єсте, антжїѣ: маї деселе ко-
мѣнікації че аѣ авѣт антре сїне, шї а-
доїлѣ шї чѣ маї маре, кѣ фѣкжндѣсе ѣн
діалект деосевїт адїкѣ чел скріс прїн каре
с'аѣ скріс кѣрціле бїсерїчещї, с'а анвѣр-
цішат де тоці.

Рѣмжнії ансѣ дїн Мацедонїа, пе де о
парте депзртаці де ної, пе де алта ан-
вѣжнд лїмба гречѣскѣ, аѣпѣ кѣм анвѣ-
цям ної оаре кѣнд пе славона, шї авѣнд
ан бїсерїчеле лор тот пе чѣ гречѣскѣ аѣпѣ
кѣм ної ам авѣт тот пе чѣ славоанѣ, аѣ
рѣмас кѣ зїчерїле де антжѣ тревѣжїнѣцѣ кѣ-
рате романещї ка шї ної, шї кѣ зїчерїле
де теолоґїе, де обїчїєѣрї, де мещешѣгѣрї
де адмїнїстраціе, гречещї шї тѣрчещї, аѣ-
пѣ кѣм ної ам рѣмас кѣ челе де антжѣ
тревѣжїнѣцѣ, романе, шї кѣ челеалате, сла-
вонещї, ѣнгѣрещї. Мѣлате сѣнт ампрежѣ-
рѣрїле шї мѣлате сѣнт деосевїрїле каре аѣ
фѣкѣт ѣн алт діалект! шї їар кѣт єсте
де пѣтернїкѣ шї вечнїкѣ натѣра, кѣ шї
аѣпе атжтѣ ампрежѣрѣрї, шї аѣпе атж-
тѣ деосевїрї, нѣ с'а пѣтѣт префаче, шї
лїмба романѣскѣ а рѣмас тот ачѣ лїмѣз
де шї анпѣрїцїтѣ ан трїї діалекте!

Ан скрісоартѣ мѣ чѣ дїн тжїѣ 'мї ам
пронѣс а ворбї деспре кѣте треле діалек-
теле, шї маї кѣ сѣмѣз акѣм маї антжїѣ
деспре ал Мацїдоно-рѣмжнїлор. Дїалектѣ
нострѣ ал вом нѣмї ал Дачїєї, чел де
адоїлѣ ал Мацедонїєї шї чел де ал
треїлѣ ал Влвещїї. Фѣкжнд о арзтаре де-
спре діалектѣ Мацедонїєї, ва фї ка ѣн
паралелїсѣм кѣ діалектѣл нострѣ, шї вом
ведѣ кѣ каре фѣл де ворбїре ал ачестѣї
діалект ал Дачїєї сѣ потрївеще маї мѣлат.

Деосевїрѣ діалектѣлї Мацедонїєї о вом
черчета антжїѣ ан пронѣнїє, адоїлѣ ан
сѣматїсѣмѣл зїчерїлор; шї ал трїєлѣ ан
компѣнерѣ фраселор. Прїн тоате ансѣ сѣ
ва ведѣ кѣ єсте ачѣшї лїмѣз шї алт
діалект.

(Ва ѣрма.)

Pentru Skatula Pástrării.

Кѣтрѣ чѣї норокошї. Нѣ вѣ сѣ-
пѣрїцї норокошїлор дѣкѣ соартѣ кѣнд,
кѣнд ланѣдѣз кѣте ѣн фѣлѣер прїн ат-
мосфера воастрѣ. Кѣчї прежѣм фѣлѣерѣл.
каре дїн норї стрїкнѣще, аерѣл чел зѣдѣв
кѣрече шї ал речеще, аша шї фѣлѣерѣл
соартї речеще аерѣл чел зѣдѣв, каре їнї-
мїле воастрѣ анпресѣрѣ, шї кѣрещїндѣл де
венїноаса аѣхоаре а фѣдѣлїєї, шї а десмер-
дѣрїї, вѣ пѣзѣщє сѣ нѣ вѣ нѣдѣшїцї
антрѣжнѣл.

Лїмба андоїтѣ. Дїодорѣс Сїкѣлѣс
повестѣщє деспре Табробанї, лѣкѣиторїї
островѣлї Чейлон де акѣм, кѣм кѣ авѣѣ
лїмѣз деспїкатѣ, шї сѣ мїра, кѣм ачещѣ
оаменї кѣ амжндоаз лїмбеле о датѣ шї
андоїт ворѣѣѣ. Оаре нѣ сар мїра дѣн-
сѣл акѣма маї тарє, вѣзжнд кѣм ѣнїї дїн
вїакѣл нострѣ оаменї, кѣ о лїмѣз не де-
спїкатѣ андоїт ворбеск? (фѣцарнїчїї.)

Ан ачел кїп кѣм сѣ аратѣ сѣрѣкѣл
мѣлѣцїмїтор, ар фї дѣнѣл шї ѣенерос, дѣ-
кѣ ар фї богат.

Др. ѣ.

Un Kântek

(dupa Kisfaludi.)

Прекъм прін пздърї чѣтеле
 Шї прін апе пѣщеле,
 Шї прін аер пасзріле,
 Прін грздіні албінеле;
 Аша слобод, шї пе воїе,
 Ам трзітѣм єѣ зілеле;
 Вѣсзл жѣкжнд, жѣкзрітѣ
 Ам фзчтѣм нзпзціле.

Пзтѣре єра ан міне,
 Тот нзказѣл ал кзлкам,
 Вжртѣте сѣфлетѣ н сжне,
 Кѣ соартїа мѣ мз жѣкам;
 Прїмеждїї єѣ некѣносжнд,
 Тот лжкрѣрї марї їскодїтѣм;
 Шї дїн драгосте негѣстжнд,
 О черїѣ фєрїчїт єрам.

Спѣе вжмпѣл, шї вжнтѣл чє,
 Вара шєдє прїн їєрѣрї,
 Шї колѣ сара кам рѣче,
 Сз лїагзнз прїн кренгѣрї;
 Сѣспїнѣл єшїт дїн міне,
 Декѣмвє ло срзєвзтѣт,
 Да пажнє кѣ сѣспїнѣрї лїне,
 Аѣ доарз ло рзсєвзтѣт.

Спѣе дчѣлїа ржѣрѣле,
 Карє лїн сз стржкѣрз,
 Жндє жмєлжнд лзнгз тѣле,
 Дє мѣлте орї лнєсрз;
 Спѣе дїн лакрзмі дѣєа мѣле,
 Пїкзтѣрз дє аѣ вєѣт;
 Саз дїн окїї мєї врѣ жѣле,
 Саз дѣрѣрє дї о вззѣт.

Прїетешѣ кѣ сѣфлет фрѣмос,
 Дѣпз їнїмз м фзчтѣм,
 Сїмцїрї кѣ алїїї вѣнї доїос,
 Ржжнд лє лнпзртзштѣм;
 Соцїетатє їѣїре,
 Атѣнчїа єѣ кѣцетам;
 Кз нѣї алтз фєрїчїре,
 О черїѣ фєрїчїт єрам.

Кжнд мз лѣсам ла одїхнз,
 О ѣшор адормїтам,
 Фрѣмос вїсам шї н'дзжнз,
 Спрє жокѣрї їар мз скѣлам;
 Шї драгостїа некѣносжнд,
 Нїмзнѣї нѣ мз плекам;
 А їнїмїї рзѣ не сжмїнд
 О черїѣ фєрїчїт єрам.

Да нѣї акѣм фєрїчїрїа,
 Нѣс' зілеле вѣсзлє,
 Ан 'наколѣмї слобозїрєа,
 Саз адѣнат рѣлєлє;
 Кз о фрѣмосєз мїаѣ ржнїт,
 Слободз їнїма мѣ,
 Шї кѣ тотѣл мїаѣ ржнїт,
 Сѣфлетѣл шї мїнтїа мѣ.

Сѣпзрарїа тарє'мї стрїкѣ,
 Флѣарїа тїнєрѣцзлор,
 Жн фок вєнїнат амї ѣскѣ,
 Нєдѣждїа дєрїїлор;
 Фаца плїнзм скѣзѣ тоатз,
 Ржїлє єї аѣ пєрїт,
 Вєдѣрїа чѣ 'нєзпзїатз,
 А окїлор саз сфжршїт,

Жшѣрїка мѣ зжмєїре,
 Глѣмєлє карє фзчтѣм,
 О пєрїт чѣ андрѣжнїре,
 Орєлє мѣлє лє мємѣ;



Трѣпѣла дѣн пѣтерї амї скадѣ,
Къ вѣсзла а фї нѣ потѣ,
Капѣла дѣн крерї сз дѣбате;
Кѣ мѣнтїа сз свор нѣи модѣ.

Мѣ нѣоескѣ де вѣселїе,
Мѣ сѣпзр, мѣ вѣщѣжзскѣ,
Фѣг де вѣсзла соціе,
Сѣнгѣр нѣма мѣ нѣоцескѣ;
Претїешѣг мѣ нѣвѣкѣра,
Кѣ дѣлче сз стрзѣдїѣще,
Нѣмз поате ѣшѣра;
Інїма грѣз пѣтїмѣще.

Акѣм лѣкрзмілѣ мѣлѣ,
Рѣжрїлѣ лѣ мѣлцескѣ,
Шї стрїгзрїлѣ кѣ жѣлѣ,
Прїн пѣдѣрї сз мїстѣескѣ;
А прїмзвзрїї фрѣмезцѣ,
Сѣфлетѣла нѣла вѣселескѣ,
А пасзрїлор мѣнарѣще,
Інїма мїо нѣкѣжескѣ.

Дѣ мѣ кѣлѣк ѣс сз одїхнескѣ,
Мѣ нѣкѣжзскѣ шї дѣрмінѣ
Прїн вїс лѣкѣз тот пѣтїмеск
Мѣ скол лѣрз нѣкѣжѣнѣ
Кѣнѣ рзсарѣ кѣнѣ апѣне
Соарїлѣ, ѣрѣт сѣмцзскѣ,
Фїрїа тоатѣ мортѣчѣне,
Кїс моартїа мїо дѣлѣнжескѣ.

Р—ц. П.

Блѣнзї окїшор! че вѣ нѣтрїстацї?
Шї прѣкѣм раод че дѣ сѣс пїкѣ,
Стрзѣлче кѣнѣ Фѣв капѣшї рїдїкѣ, лѣтї дѣмнѣзѣс кѣноскѣте шї лѣтї іѣвїте.
Скїпїцї дѣ лѣкрзмі, че лѣ вѣрсацї.

Інїмз трїстѣз, кѣчї вѣ дѣррѣ
Ан трїстѣла нїепт пѣрѣрѣа бацї
Шї вое вѣнз ан нїмїк кѣцї,
Асѣмзнѣнѣдѣмз чѣлѣтї че нїѣре.

Гѣлѣнз фѣцз, кѣчї вѣселѣасз
Нѣ те арзцї нїче одѣтѣ,
Вѣцї дѣапѣрѣрѣа нѣгрїжї кѣфѣндѣтѣ
ѣмѣз, ка шї вѣрѣеа плѣіоасз?

Трѣчѣор ачѣсте зїлѣ дѣ жѣлѣ,
Кѣнївор доарѣ алте маї вѣне;
Нѣ вѣ грзвїцї амз рѣпѣне,
Авѣцї нѣдѣжѣ дѣ мѣнѣгѣрѣ.

Прїчїнї авѣцї нѣ зѣчї чї сѣте
Дѣ антрїстѣре, ба шї маї мѣлѣтѣ,
Анѣ ащѣптацї алте мїнѣте
Маї вѣне дѣкѣт асте трѣкѣте.

К. Н. П—ї.

Sententii.

Аѣ нѣ пѣрчѣд тоате сїмтїментѣлѣ а-
дѣнчї шї дѣлїкатѣ дѣн натѣра аморѣлї?
Кѣрѣ ѣ дѣстоїнїк спрѣ снтѣсіасмѣа прї-
тїнїї? Кѣрѣ сз хотѣрїще ан нѣнорочїре?
Кѣрѣ чїнѣтїще нѣ пѣрїнцїї сзї? Кѣрѣ ѣ пѣ-
тїмѣш кѣтрз прѣнчїї сзї? — дѣкѣт о
їнїмз, кѣрѣ аѣ кѣноскѣт аморѣла.

Madama de Staël.

Чѣлѣ маї аскѣнїсе лѣкрзмі алѣ тѣлѣ сѣнт
лѣтї дѣмнѣзѣс кѣноскѣте шї лѣтї іѣвїте.

Lavater

Оѣ аз афарѣ ан прїв. тїпсграфїа лѣтї Іоанн Гѣтт.